

Nedlukning af Nordjylland koster virksomhederne 25 mio. kr. i lønkomensation til pendlere

TEMAANALYSE

Regeringen har opfordret mange nordjyske pendlere til ikke at møde på arbejde. En del af regningen tilfalder virksomhederne, der samlet set står til at skulle betale 25 mio. kr. i lønkomensation.

Regeringens opfordring fra 9. til 19. november til at indbyggere ikke krydser kommunegrænsen i de syv nedlukkede nordjyske kommuner medførte, at et stort antal pendlere ikke mødte på arbejde. Trepartsaftalen om lønkompensation pålægger de enkelte virksomheder at betale mindst 10 til 25 pct. af lønnen for de hjemsendte medarbejdere afhængigt af, om det drejer sig om funktionæransatte. Ved funktionæransatte betaler virksomhederne mindst 25 pct. af lønnen.

SMVDanmark vurderer, at virksomheder med nordjyder ansat står til at miste i alt 25 mio. kr.

Analysens hovedkonklusioner:

- Ca. 13-16.000 pendlere forventes at været blevet hjemsendt på lønkompensation som følge af regeringens opfordringer til ikke at krydse kommunegrænsen.
- Hjemsendelsen vil koste virksomhederne ca. 3.500 kr. per omfattet medarbejder svarende til i alt ca. 25 mio. kr. fra 9. til 19. november.

Høj pris for hjemsendelse

[Regeringen opfordrede kraftigt til¹](#), at nordjyske virksomheder hjemsendte ansatte, der skal krydse kommunegrænsen i de syv nedlukkede kommuner for at komme på arbejde fra 9. til 19 november 2020, medmindre man arbejder i kritiske funktioner. [Denne opfordring blev revideret pr. 16. november²](#), hvor personer alene opfordres til ikke at forlade det samlede område, som de syv nedlukkede kommuner udgør og [slutteligt ophævet pr. 19. november³](#), modsat den oprindelige udmelding om at opfordringerne ville gælde frem t.o.m. 3. december.

[Regeringen, DA og FH indgik den 7. november en trepartsaftale⁴](#), der giver de påvirkede virksomheder muligheden for at modtage lønkompensation for pendlere, der må hjemsendes som følge af opfordringerne. Lønkompensationen udgør maks. 45.000 kr. om måneden per ansat, og op til 75 pct. for funktionærer og 90 pct. for ikke-funktionærer. Hjemsendte ansatte må ikke arbejde i perioden, de er på lønkompensation.

---

¹ Coronasmitte.dk, Sundheds- og Ældreministeriet, <https://coronasmitte.dk/restriktioner-i-nordjylland>

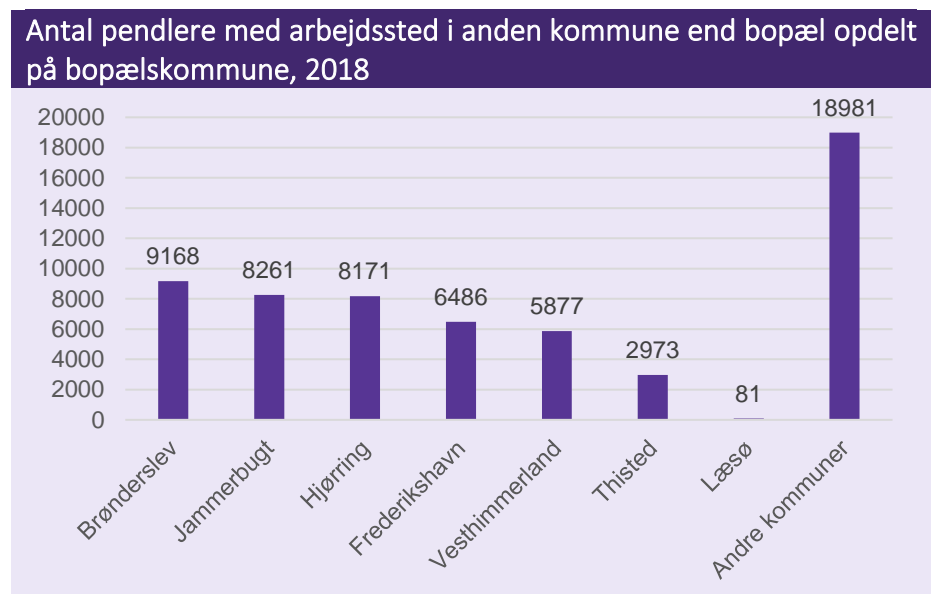
² Coronasmitte.dk, Sundheds- og Ældreministeriet, <https://coronasmitte.dk/-/media/mediefiler/corona/nordjylland/faktaark-mindre-lempe-af-restriktioner-i-nordjylland-13-nov-2020.pdf?la=da&hash=60E687BA5F0DDF8A7F670C2270A2B6388AC0AE51>

³ Sundheds- og Ældreministeriet De fleste restriktioner lempes i Nordjylland- sum.dk

⁴ Trepartsaftale om lokal lønkompensationsordning som følge af ekstraordinær smitteudvikling i Nordjylland, Beskæftigelsesministeriet, FH og DA, d. 7. november, <https://bm.dk/media/15217/trepartsaftale-om-lokal-loenkompensationsordning.pdf>

Der var i 2018 ifølge Danmarks Statistiks pendlerregister 60.000 nordjyder, som krydsede de syv nedlukkede kommuners grænser for at komme på arbejde. Ca. 41.000 af disse bor i en af de nedlukkede kommuner, og arbejder i udbredt omfang i Aalborg og nabokommunerne, mens ca. 19.000 bor udenfor, men har arbejdssted i de nedlukkede kommuner. Ca. 47.000 af de 60.000 pendlere krydser grænsen for det samlede område, som de syv nedlukkede kommuner udgør.

60.000
pendlere
krydser normalt
kommunegrænser
i de nedlukkede
kommuner

Kilde: Danmarks Statistik (PEND100)

Figur 1

Anm.: 'Andre kommuner' omfatter pendlere med bopæl i øvrige kommuner med arbejdssted i de nedlukkende kommuner.

SMVdanmark estimerer på baggrund af et meget konservativt skøn over erhvervssammensætningen i Nordjylland, at 64 pct. af de beskæftigede nordjyder arbejder i kritiske funktioner⁵. Derudover estimeres det, at 23 pct. af nordjyderne havde mulighed for at arbejde hjemmefra og derfor ikke behøvede at blive hjemsendt på lønkompensation⁶. Samlet set estimerer SMVdanmark som et konservativt skøn, at mindst 16.671 private medarbejdere blev hjemsendt under den nye lønkompensationsordning i perioden 9.-15. november og 12.947 i perioden 16. november til og

⁵ Dette er et meget konservativt skøn. Der findes ikke opgørelser over antal beskæftigede i kritiske funktioner, og derfor er hele brancher, f.eks. handelsbranchen, og de brancher, der hører under den offentlige sektor, også medtalt. Se faktaboks.

⁶ Beregnet med udgangspunkt i en DI medlemsrundspørge for marts 2020 og korrigeret på basis af data for nordjydernes uddannelsesbaggrund. Se faktaboks.

med 19. november, hvis virksomhederne følger regeringens opfordringer. Se "sådan har vi gjort" for detaljer.

Ud fra en gennemsnitlig månedsløn for nordjyder på ca. 24.928 kr.⁷ (gennemsnittet er trukket ned af, at der er mange deltidsansatte), og idet der tages højde for sammensætningen af funktionærer⁸, skal virksomhederne betale 3.863 kr. per gennemsnitlig hjemsendt medarbejder pr. måned. Omregnet til at opfordringerne som udgangspunkt er gældende i 9 arbejdsdage, og at forskellige pendlergrupper er omfattet i forskellige perioder, vil en gennemsnitlig virksomhedsbetaling lyde på 911 kr. i perioden 9.-15. november og 2.551 kr. i perioden 16.-19. november. Derved står de berørte virksomheder til at betale ca. 25 mio. kr. i løn til hjemsendte medarbejdere på lønkomensation til og med 19. november 2020. Beregningen er et estimat og derfor behæftet med usikkerhed.

---

⁷ Se faktaboks.

⁸ Dette gøres på baggrund af data for andel funktionærer, der får udbetalt lønkomensation korrigeret for arbejdsmarkedssammensætningen i Nordjylland. Se faktaboks.

Politikforslag

Sæt hjemsendte medarbejdere på forhøjede dagpenge

SMVdanmark foreslår, at arbejdsmarkedets parter genbesøger den nyligt indgåede trepartsaftale om lønkompensation til nordjyske virksomheder. Det er uholdbart at virksomheder skal have nogen lønudgifter til medarbejdere, som ikke møder på arbejde grundet opfordringer fra regeringen. Frem for en lønkompensation, hvor virksomhederne skal betale mindst 10-25 pct. af lønudgifterne, bør man indrette en model, hvor virksomhederne har midlertidig mulighed for at sende ramte medarbejdere på forhøjede dagpenge.

Kontakt

Cheføkonom Mia Amalie Holstein, tlf. +45 53 55 71 77
SMVdanmark. November 2020.

Sådan har vi gjort

SMVdanmark har på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik (PEND100) beregnet det samlede antal pendlere, der enten har bopæl i en nedlukket kommune og arbejdssted i en anden kommune, eller har bosted i en ikke-nedlukket kommune med arbejdssted i en nedlukket kommune. Det samme er gjort som udgangspunkt for den efterfølgende periode, hvor der i stedet er målt antallet af pendlere, der normalt bevæger sig ind og ud af det område, som de syv nedlukkede kommuner udgør. Pendlertallene er fra 2018, og vil derfor være behæftet med usikkerhed.

Der er i beregningerne taget udgangspunkt i, at 64 pct. af nordjyderne arbejder i kritiske funktioner. Dette er et højt skøn, hvor andelen formentlig reelt er lavere og vil medføre, at antallet af pendlere, der må hjemsendes, undervurderes. Definitionen for kritiske funktioner er nævnt på [myndighedernes side coronasmitte.dk](https://myndighedernes.side.coronasmitte.dk)⁹, og på baggrund af denne liste er følgende brancher i analysen betegnet som kritiske funktioner:

- Landbrug, skovbrug og fiskeri
- Råstofindvinding

⁹ Coronasmitte.dk, Sundheds- og Ældreministeriet, <https://coronasmitte.dk/restriktioner-i-nordjylland>

- Føde-, drikke- og tobaksvareindustri
- Olieraffinaderier mv.
- Medicinalindustri
- Energiforsyning
- Vandforsyning og renovation
- Handel
- Transport
- Forlag, tv og radio
- Telekommunikation
- Offentlig administration
- Undervisning
- Sundhedsvæsen
- Sociale institutioner

Alle beskæftigede i hver af disse brancher antages at arbejde i en kritisk funktion, selvom det nok i praksis ikke vil være alle funktioner i branchen, som har kritisk karakter. Samtidig vurderes det, at langt over størstedelen af offentligt ansatte hermed også er frasorteret.

Dansk Industri har d. 16.-18. marts udført en rundspørge¹⁰ blandt deres medlemmer, hvoraf det fremgår, at ca. 16 pct. af de privatansatte i nordjyske virksomheder arbejder hjemme. Da undersøgelsen blev udført på et tidspunkt, hvor de privatansatte var opfordret til at arbejde hjemmefra i det omfang, det var muligt, antages det, at dette også dækker andelen af privatansatte, der kan arbejde hjemme i forbindelse med lukningen af Nordjylland. For at tage højde for, at DI's medlems sammensætning ikke afspejler erhvervs sammensætningen i Nordjylland, er denne andel korrigeret op til 23 pct. på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik om befolkningens højst fuldførte uddannelse (HFUDD11). På baggrund af estimaterne for hjemmearbejde og kritiske funktioner, kan det beregnes, at der er 16.671 pendlere, som skal hjemsendes i perioden 9.-15. november og 12.947 pendlere i perioden 16. november til og med 19. november. Begge tal for pendlere bygger på antagelsen om, at virksomhederne fuldt ud følger regeringens opfordringer.

Virksomhedens egenbetaling afhænger af, om der er tale om funktionærer eller ej. Ifølge Erhvervsstyrelsens opgørelse¹¹, var 45 pct. af de personer, der modtog lønkomensation under forårets nedlukning, i en funktionærstilling. Da andelen af funktionærer afhænger af erhvervs sammensætningen, er der forsøgt at tage højde for dette ved på

¹⁰ Dansk Industri, "Hjemmearbejde under coronakrisen", udført 16.-18. marts, <https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyser/2020/3/hjemmearbejde-under-coronakrisen/>

¹¹ Erhvervsstyrelsen, statistik over kompensationsordninger, <https://erhvervsstyrelsen.dk/statistik-kompensationsordninger>

baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik om befolkningens højest fuldførte uddannelse (HFUDD11), at korrigere andelen ned til 37 pct. Virksomhedernes egenbetaling er højere for funktionærer, så en korrektion til en lavere andel funktionærer medvirker til et mere konservativt skøn over egenbetalingen. Da virksomhedernes egenbetaling er på (mindst) 25 pct. for funktionærer og (mindst) 10 pct. for ikke-funktionærer, kan det beregnes på baggrund af det korrigerede estimat for fordeling, at en virksomhed vil have en egenbetaling på ca. 15 pct. for en gennemsnitlig nordjysk ansat. Virksomhedernes egenbetaling er højere i tilfælde, hvor ansattes månedsløn er på et niveau, så statens del af kompensationen overstiger kompensationsloftet på 45.000 kr. Det antages her, for at holde skønnet konservativt, at ingen af de hjemsendte er i denne indkomstgruppe.

Der er for beregningerne taget udgangspunkt i en gennemsnitlig årlig lønindkomst for nordjyder på 299.139 (Danmarks Statistik, INDKP101) svarende til en gennemsnitlig månedsløn på 24.928 kr. Dette justeres ned til 5.741 kr. pr. medarbejder for perioden 9.-15. november og 14.760 kr. pr. hjemsendt medarbejder for perioden 16. november til og med 19. november. Da det beregnes, at virksomhedernes egenbetaling er på ca. 15 pct. i gennemsnit, skal virksomhederne dermed betale 911 kr. pr. hjemsendt medarbejder for perioden 9.-15. november og 2.551 kr. pr. hjemsendt medarbejder for perioden 16. november til og med 19. november.

Da det estimeres, at der er tale om 16.671 pendlere, der skal sendes på lønkompensation for perioden 9.-15. november, og 12.947 for perioden 16. november til og med 19. november, svarer dette til samlet ca. 24,6 mio. kr.